

bindende af de følgende Ministre, og deriblandt ogsaa af den samme, der i dette Tilfælde kunde klage over, at hans Løfte ikke var holdt af Eftermanden. Jeg kan derfor som sagt ikke Andet end meget ønske, at den Dei maatte blive fulgt, som det nu synes at den ærede Minister og den ærede Forespørger kunne blive enige om, og som jeg troer er den eneste, vi grundlovs-mæssig kunne komme til.

Varfod: Som det allerede fra flere Sider er blevet fremhævet, var jeg den, som først satte nærværende Sag i Bevægelse her i Thinget. Jeg har ikke nærmere undersøgt Sagens Historie; den staaer derfor i dette Zie-blik ikke ganske klar for mig. Det maa imidlertid være 3 til 4 Aar siden, jeg bragte den paa Bane. Jeg spurgte dengang den daværende Kirke- og Underviisningsminister, om han ansaae sig for kompetent til at afgjøre denne Sag ad administrativ Dei, eller om han meente, at den kunde afgjøres ad Lovgivningsveien. Som allerede bemærket af den ærede sidste Taler, vare Anstuelserne her i Thinget temmelig deelte herom. Inden jeg stillede denne Forespørgsel, havde jeg hørt mig for hos de flere Brydninger her i Thinget, og kom derved til den Overbeviisning, at imedens de alle vare overbeviist om, at det var en Sag, der kunde afgjøres ad Lovgivningsveien, var der Enkelte, der nærede Tvivl om, hvorvidt den kunde afgjøres ad administrativ Dei, medens der Ingen var, som bestemt vilde modsætte sig en administrativ Afgjørelse, men Flere vilde lade det komme an paa den daværende Ministers Opfattelse af Spørgsmaalet. Derfor stillede jeg Forespørgselen, som den blev stillet. Dengang havde vi een Kirke- og Underviisningsminister og een Justitsminister. Det kunde ikke være andet, end at disse to Mænd maatte opfatte Sagen fra et noget ulige Synspunkt, og det gjorde de ogsaa. Jeg troer ikke, jeg behøver at betænke mig paa at erklære, at de begge og hver for sig arbejdede længe og alvorligt, for at komme til en fast Overbeviisning om, hvad der i dette Spørgsmaal burde gjøres; de bleve imidlertid fuldstændig enige, og da jeg et Par Aar efter Forespørgselen henvendte mig til vedkommende

Minister og spurgte om, hvad Sagen blev til, om vedkommende Troes-samfund fik den Godkjenndelse, som de attraaede, eller om jeg maatte indbringe et Lovforslag herom, — thi i saa Fald havde jeg Lovforslaget færdigt —, svarede man mig: Det behøves ikke, Sagen er allerede saavidt afgjort, at Godkjenndelsen efter al Rimelighed vil finde Sted en af Dagene. Da var det, at Kong Frederik den Syvende døde, at der i denne og mange andre Retninger fandt saa store Omvæltninger Sted, og det Løfte, som dengang ganske vist fuldstændig ærligt blev givet, blev paa Grund af disse Omstændigheder ikke indfriet. Den 9de Januar traadte nærværende Rigsdag sammen. Den ærede Formand vil vide, at det ærede Medlem for Rjøbenhavns 5te Valgkreds (Wille) og jeg omtrent samtidigt kom til ham hver med sin Forespørgsel, for atter at bringe Sagen i Bevægelse, og ifølge venstabelig Overenskomst traadte jeg tilbage for det ærede Medlem for Rjøbenhavns 5te Valgkreds. Naar der er talt om, at et ministerielt Løfte burde være bindende for de fremtidige Ministre, saa kan jeg ikke ganske være enig med den ærede Spørger, som udtalte dette. Jeg maatte herom svarene være enig med den ærede sidste Taler, men hvad han ansørte taler, forekommer det mig, kun som en Grund for, at den forrige Cultusminister, Biskop Engelstoft ikke har afgjort Sagen, thi den ærede sidste Taler sagde, at naar en følgende Minister s. Ex. Biskop Engelstoft meente, at den administrative Afgjørelse stred mod Grundloven, og at altsaa det ministerielle Løfte var grundlovsstridigt, saa kunde han ikke inklade sig paa at indfrie det. Dersom Biskop Engelstoft har anseet den administrative Afgjørelse for grundlovsstridig, saa er han, troer jeg, i sin gode Ret, naar han ikke har afgjort Sagen paa administrativ Maade. Men hvad der gjaaldt om ham, kan, saavidt jeg skjønner, ikke gjaelde om den nuværende ærede Cultusminister, der, saavidt jeg forstod ham, paa ingen Maade har erklæret, at det er en Sag, der ifølge Grundloven uødvendigtvis maa afgjøres ad Lovgivningsveien; han har ikke nogen bestemt Mening om, at den administrative Afgjørelse vil være grundlovsstridig. Det forekommer mig ogsaa, at den ærede Minister tydeligt nok har